

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovina
Tuzlanski kanton
Općina Živinice
Općinski Načelnik

Program rada općinskog Načelnika za 2008. godinu

PREDLAGAČ/OBRAĐIVAČ: Općinski Načelnik

RAZMATRA: Općinsko vijeće

Živinice, decembar 2007. godine

I UVODNI DIO

U skladu sa ustavnim i zakonskim propisima u FBiH i TK-a i Statutom općine Živinice-prečišćeni tekst, podnosim Općinskom vijeću Živinice, Program rada općinskog načelnika za 2008. godinu.

Nadležnosti općine:

Prema Evropskoj povelji lokalna samouprava je oblik odlučivanja i upravljanja u užim lokalnim zajednicama na užoj teritoriji, neposredno od strane njenih stanovnika ili od strane njihovih predstavnika koje oni neposredno biraju i drugih lokalnih organa. Za razliku od državne uprave, za koju je karakterističan, hijerarhijski odnos, podređenost nižih organa višim i centralizacija u djelovanju, primarna obilježja lokalne samouprave su autonomija i samostalnost, decentralizacija i demokratizacija.

Po Ustavu Federacije BiH, općina je definisana kao jedinica lokalne samouprave. Ustav Federacije BiH je izričit u tome da se u općini ostvaruje lokalna samouprava i to detaljno naglašava kroz odredbu o nadležnosti Općinskog načelnika, prema kojoj je Općinski načelnik nadležan za provođenje općinske politike i izvršavanje općinskih propisa, kao i obavljanje svih dužnosti koje na općinu prenesu kantonalne i federalne vlasti.

Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH jasno definiše da se općina ima pravo osim vlastite nadležnosti ustanovljene Ustavom, baviti i svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu Ustava i zakona. Isti zakon takođe definiše da je općina samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti i da ove nadležnosti ne mogu biti ograničene ili uskraćene od Federalnih ili Kantonalnih vlasti.

Do ostvarivanja potpune samostalnosti lokalne samouprave proteći će još mnogo vremena, ali nas upravo to obavezuje da kontinuiranim naporima stalno radimo na njenom ostvarenju u punom kapacitetu.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno spadaju:

- osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom,
- donošenje budžeta jedinice lokalne samouprave,
- donošenje programa i planova razvoja jedinice lokalne samouprave i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje,
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranja,
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje,
- utvrđivanje politike korištenje i utvrđivanja visine naknade za korištenje javnih dobara,

- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem,
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom jedinice lokalne samouprave,
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima jedinice lokalne samouprave i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja,
- upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne i komunalne infrastrukture,
- vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
- prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
- održavanje javne čistoće,
- gradska groblja,
- lokalni putevi i mostovi,
- ulična rasvjeta,
- javna parkirališta,
- parkovi,
- organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza,
- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta,
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima jedinice lokalne samouprave,
- analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja,
- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spasavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa,
- uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti jedinice lokalne samouprave,
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave,
- raspisivanje referenduma za područje jedinice lokalne samouprave,
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju jedinica lokalne samouprave,
- preduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja,
- osiguranje uvjeta rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom,
- osiguravanje i vođenje evidencije o ličnim stanjima građana i biračkih spiskova,
- poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama,
- organiziranje efikasne lokalne uprave prilagođene lokalnim potrebama,
- uspostavljanje organizacije mjesne samouprave,
- zaštita životinja

Najvažnija novina definisana je članom 11. pomenutog zakona po kome se prenos i povjeravanje novih poslova jedinicama lokalne samouprave mora pratiti dodjelom sredstava potrebnih za njihovo efikasno obavljanje.

U praksi se još uvijek ne primjenjuje navedena zakonska odredba, s obzirom da se ustavni princip prava na lokalnu samoupravu svodi vrlo često na puku dekoncentraciju javnih poslova od strane viših organa vlasti, ali se finansijska sredstva, u smislu gore pomenutog člana zakona, uopće ne prenose. U tom smislu, vrlo često dolazi do nerealizacije zacrtanih ciljeva lokalne samouprave u onim poslovima gdje općina Živinice nastupa samostalno, a na temelju ustavnih i zakonskih principa.

Organi opštine kao jedinice lokalne samouprave su Općinsko vijeće i načelnik. Općinsko vijeće, kao predstavničko tijelo građana je organ odlučivanja i članovi vijeća odgovaraju za ustavnost i zakonitost akata koje vijeće donosi u okviru svojih nadležnosti.

Izvršni organ jedinice lokalne samouprave je općinski načelnik (u gradu gradonačelnik) i on odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje donosi u svojoj nadležnosti, odnosno predlaže Općinskom vijeću.

Međusobni odnosi vijeća i načelnika zasnivaju se na principima međusobnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcioniranje jedinica lokalne samouprave.

Važno je istaći činjenicu da je općina Živinice već ispunila zakonske uslove za proglašenje općine gradom, a koji će zadatak biti jedan od glavnih u narednoj godini.

II PROGRAM RADA KAO DIO SREDNJOROČNE VIZIJE RAZVOJA

Postojeća strategija razvoja općine Živinice je već prevaziđena, a njeno inoviranje ili izrada nove moraju biti jedan od prioritarnih zadataka. Primarni cilj izrade strategije razvoja je da ukaže na jasan pravac lokalnog ekonomskog razvoja i identificira strateške smjernice za razvoj općine. U suštini, to znači da se za poboljšanje ukupne ekonomske situacije rješenje nalazi u lokalnom ekonomskom razvoju kojeg općina treba preduzeti. Strategija razvoja općine Živinice treba obuhvatati srednjoročni period (pet do sedam godina) i ona mora izvirati iz prostornog plana i strategije razvoja Tuzlanskog kantona, a u punoj kompatibilnosti sa državnom i entitetskom strategijom razvoja, naročito kad su u pitanju magistralni infrastrukturni pravci i objekti.

Prema klasifikaciji strategije razvoja Tuzlanskog kantona općina Živinice je 2000. godine bila „općina sa industrijom na zalasku“. U proteklom srednjoročnom periodu zahvaljujući dobroj viziji, kao i punoj podršci stvaranja novog ambijenta i poslovnog okruženja na teritoriji naše općine, mi smo danas „poljoprivredna i poduzetnička općina“. Puni doprinos ovome dala je općinska administracija čiji su se planovi i programi rada zasnivali na viziji Općinskog načelnika. Svakako, ogroman značaj u općinskom razvoju ima i podrška Općinskog vijeća ovoj viziji, bez obzira na sve probleme i teškoće u radu.

Zato ću sada istaći glavne pravce i tendencije općinske politike za tekuću godinu:

1. Općina će kao jedinica lokalne samouprave biti pokretač aktivnosti u stvaranju i poboljšanju ukupne ekonomske situacije, kroz podršku lokalnom ekonomskom razvoju, javno i transparentno izvršenje budžeta i stvaranje partnerstva između općine, privrednog i nevladinog sektora.
2. Nastaviti dinamiku investiranja u kapitalne projekte, uz mogućnost uključivanja još većeg broja subjekata na partnerskoj osnovi u njihovo sufinansiranje (ovdje osim građana organizovanih kroz interesne zborove i mjesne zajednice, mislim na vladin sektor na višim nivoima vlasti, privredne subjekte kao i nevladine organizacije).
3. Razvijati pravilnu politiku upravljanja ljudskim resursima, na odgovorna mjesta postavljati sposobne i odgovorne ljude, a njihove rezultate mjeriti rezultatima koje postižu organizacije kojima rukovode.

4. Konsolidirati budžet, uz plansko i postupno smanjivanje deficita, za što sredstva dobiti uštedama u potrošačkom dijelu budžeta, a zadržati razvojnu dimenziju budžetske politike (po čemu smo postali prepoznatljivi kao primjer korištenja budžetskog deficita u razvojne svrhe, što neki ekonomski eksperti prevode kao beskamatno kreditiranje).
5. Kapacitete javnih preduzeća razvijati kao značajan općinski potencijal, konsolidovati ih i učiniti likvidnim i sposobnim za investiranje u razvojne projekte od značaja za općinu Živinice (ako je općinama zabranjeno dugoročno zaduživanje, to u ime lokalne zajednice mogu uraditi javna preduzeća i tako prevazići hendikep postkonfliktnog društva i ubrzati razvoj na lokalnom nivou, kao što je slučaj i iskustvo susjedne Hrvatske).
6. Insistirati i ispoljiti veći uticaj na kreiranje poslovnog okruženja kroz povećano učešće državnih preduzeća u razvojnim projektima općine Živinice (ovdje uključiti oba rudnika, druga državna preduzeća i infrastrukturne direkcije, čiji su potencijali prisutni na teritoriji općine).
7. Obzirom da korištenje prirodnih resursa i potencijala općine Živinice po sadašnjim zakonskim propisima nema skoro nikakvog efekta na razvoj općine, zajedničkim naporima Općinskog vijeća i načelnika pokušati promijeniti stanje u ovoj oblasti tako što će se prihodi od eksploatacije resursa kao što su pitka i industrijska voda, rudno bogatstvo, poljoprivredno zemljište, šumsko bogatstvo, aerodrom i drugi vojni kapaciteti bar djelimično usmjeriti u općinski budžet, a ako to nije moguće, onda u zajedničke razvojne projekte.
8. Zajedno sa reformom organa uprave reorganizovati sve Javne ustanove, te značajno unaprijediti njihovo poslovanje, kao i mjesto i ulogu u razvoju lokalne zajednice (uposliti ih u punom kapacitetu, spojiti srodne i slične poslove, centralizovati finansije i računovodstvo i pripremiti ih za trezorsko poslovanje).
9. Udruživati se sa drugim općinama i gradovima u udruženja i saveze radi ostvarivanja ustavnog principa prava na lokalnu samoupravu, što konačno ima za cilj ubrzanoj ekonomski razvoj i postizanje ekonomske samoodrživosti.

III STRATEŠKI-DUGOROČNI PROGRAMSKI CILJEVI

Da bi općina Živinice najprije zadržala dostignuti trend razvoja, a onda ga nastavila u skladu sa vizijom i strateškim opredjeljenjima, neophodno je pristupiti kvalitetnijem upravljanju ljudskim resursima u kompletnom javnom sektoru. To podrazumijeva prihvatanje novog modernog koncepta upravljanja i odlučivanja u općinskoj administraciji, većoj kontroli utroška budžetskih sredstava i prihvatanju novih informatičkih tehnologija od strane svih uposlenika, kao i razumijevanju i punoj podršci viziji razvoja općine Živinice od strane svih sudionika ovog procesa (od općinskih vijećnika, uposlenika, menadžera javnih preduzeća i ustanova, mjesnih zajednica do samih građana).

Stoga, strateški ciljevi koje je prepoznala vizija razvoja za općinu Živinice predstavljaju:

1. Poboljšanje vodosnabdijevanja šireg gradskog područja, područja Dubrava i integracija lokalnih vodovoda s ciljem da građani imaju obezbijeđenu pitku vodu 24 sata dnevno, osim u slučaju ekstremnih suša (kontinuirani nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda).
2. Izgradnja kanalizacionog kolektora za šire gradsko područje i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda kao jednog od uslova za dugoročno postizanje standarda za ulazak u Evropsku uniju,
3. Tražiti rješenje za toplifikaciju općine Živinice, zahtijevati podršku Elektroprivrede BiH, uz mogućnost alternativnih rješenja.
4. Nastaviti izgradnju asfaltnih puteva, asfaltiranjem preostalih dionica regionalnog i važnijih lokalnih puteva i ulica, uz jasno izražavanje prioriteta razvoja infrastrukture nerazvijenijih područja općine,
5. Okončati aktivnosti na dobijanju statusa **grada** Živinice, na osnovu donesenih propisa, uz prethodnu detaljnu elaboraciju prednosti i mogućnosti razvoja u novom modelu organizovanja. (kontinuirani nastavak aktivnosti iz prethodnog perioda)

Osim nabrojanih pet strateških ciljeva, koji po svom obimu obuhvataju najmanje jedan srednjoročni period i čija realizacija u tekućoj godini može biti samo djelimična, operativni ciljevi koje općina treba u tekućoj godini konkretno ostvariti ili definisati procenat njihovog ostvarenja su:

- Nastaviti informatizaciju i unapređenje radnih uslova općinske uprave;
- Uvesti nove servise u cilju poboljšanja pružanja usluga građanima;
- Završiti izgradnju i opremanje centralne općinske arhive;
- Dograditi video nadzor u dvije zgrade organa uprave;
- Završiti radove na zamjeni krovnog pokrivača;
- Okončati dosadašnje aktivnosti na reformi općinske uprave, uz daljnji nastavak saradnje sa OSCE-om i GAP projektom;
- Stalno zahtijevati jačanje finansijske discipline i interne budžetske kontrole;
- Pojačati investiciono-razvojne aktivnosti na ulaganja u objekte zajedničkog finansiranja, sa Elektroprivredom BiH, Kantonalnim i Federalnim institucijama i fondovima, interesnim zborovima građana, Međunarodnim nevladinim organizacijama i drugim donatorima;
- Pojačati nadzor na naplati naknada i taksi po općinskim propisima i kontinuirano ostvarivati kontrolu naplate sredstava iz prometa općinske imovine,
- U sklopu reforme javne uprave sagledati stanje u svim javnim ustanovama, te razmotriti ekonomsku samoodrživost nerentabilnih budžetskih korisnika,
- U saglasnosti sa prostornim planom TK, nastaviti sa izradom Regulacionih planova, a u skladu sa finansijskim mogućnostima;
- Započeti sa izradom urbanističkog plana grada Živinica;
- Nastaviti poslove snimanja i uspostave katastra podzemnih instalacija u gradu, kako bi posao polaganja sekundarne vrelovodne mreže tekao što lakše i efikasnije;
- Okončati rješavanje imovinsko-pravnih odnosa sa JP "Šume" TK na prostoru Ciljuga, pretvorbu šumskog u građevinsko zemljište i prići rješavanju uzurpacija, u zoni obuhvata Regulacionog plana "Ciljuge 2", ali i drugih područja,
- Istrajati na zahtjevu prema institucijama TK da se asfaltira preostala dionica regionalnog puta R-455A, Svojat-Gračanica;
- Uz pomoć federalnih i kantonalnih vodoprivrednih institucija i Rudnika "Kreka" nastaviti intervencije u vodotoku Spreče, Gostelje i Oskove, čime preduprijeti potencijalnu opasnost od poplava;
- Formirati profesionalnu vatrogasnu jedinicu ili vatrogasno društvo na području općine Živinice;
- Realizirati sve ugovorene i započete projekte asfaltiranja lokalnih puteva i ulica akcijom "marka na marku";
- Okončati projekat izgradnje kanalizacije u naselju Ciljuge;
- Nastaviti izgradnju Bulevara pored Islamskog centra;

- Južni nasip pored rijeke Spreče urediti kao stazu za šetnju i rekreaciju;
- Na pogodnom lokalitetu pored jezera Bašigovci napraviti staro bosansko selo;
- Nastaviti izgradnju niskonaponske mreže za sjevernu stambenu zonu Novi grad i poslovnu zonu;
- Realizirati projekte asfaltiranja i rekonstrukcije puteva na nerazvijenim dijelovima općine;
- Izvršiti rekonstrukciju (presvlačenje asfaltnog puta kroz MZ Kovače i MZ Gornje Živinice);
- Izgraditi most na Gračaničkoj rijeci, na lokalnom putu Gračanica – Tupković;
- Tražiti i predlagati rješenja za pomoć boračkoj populaciji rješavanju njihovih stambenih i drugih problema;
- Dovršiti izgradnju centralnog Spomen obilježja šehidima i poginulim borcima Općine Živinice;
- Nastaviti sa uređenjem gradskih dvorišta oko zajedničkih stambenih zgrada,
- Nastaviti realizaciju projekta rekonstrukcije dubravskog vodovoda,
- Nastaviti rekonstrukciju vodovoda Sinac,
- Okončati izgradnju i predaju na upotrebu vodovoda Šišići građanima;
- Nastaviti sa izgradnjom pješačkih staza u gradskom jezgri,
- Sufinansiranjem sa Federalnom Direkcijom cesta, Kantonalnom putnom direkcijom i Željeznicama BiH obezbijediti početna sredstva za rješavanje raskrsnica “Križaljka” i okončati radove na raskrsnici “Bišinska” (semaforizacija), kao i dovršenje projekta pružnih prelaza Strašanj i Karaula,
- Nastaviti izgradnju ulične rasvjete u MZ-ma;
- Nastaviti saradnju sa gradovima Bremen i Memingen radi uspostavljanja partnerstva, kao i sa vladinim i nevladinim organizacijama prijateljskih država i međunarodnim institucijama na projektima obnove, izgradnje i povratka;
- Akcijom “Manje smeća – više cvijeća” i kontinuiranim mjerama tokom godine, prostor općine Živinice učiniti ljepšim i ekološki čistim;
- Pojačati aktivnosti i nadzor nad obavljanjem higijene grada, te nastaviti nabavku i ugradnju komunalne opreme grada (klupe, korpe za otpatke, s tubovi, panoi, itd.)
- Preduzeti mjere na uređenju deponije smeća u Gornjoj Višći;
- Provesti postupak obuke i treninga zaposlenika na izradi strategije razvoja općine Živinice;
- Aktivnosti iz Programa rada uklapati sa lokalnim ekološkim akcionim planom;
- Uraditi strategiju razvoja poljoprivredne proizvodnje za općinu Živinice;
- Realizovati podsticaj poljoprivrednoj proizvodnji kroz primarnu obradu zemljišta i troškove otkupa kooperanata te subvencije proizvođačima mlijeka i mesa;
- Organizovati tradicionalne manifestacije “Živiničko ljeto”, „Živinička zima“ i druge kulturne aktivnosti;
- Dovršiti započete aktivnosti na uređenju degradiranog zemljišta i plaže na kompleksu Jezera Bašigovci;
- Nastaviti izdavanje poljoprivrednog zemljišta pod zakup i obradu kompletne Sprečke doline,
- Nastaviti sezonsko zapošljavanje i u okviru javnih radova urediti putne pojase i riječna korita,
- Nastaviti realizaciju projekta “sigurnije okruženje za mlade” ograđivanjem preostalih školskih dvorišta, njihovim osvjetljenjem, te izradom ležećih policajaca i postavljanjem odgovarajuće vertikalne saobraćajne signalizacije na frekventnim pješačkim prelazima;
- U saradnji sa Sindikatom okončati reformu uprave i izraditi kvalitetan program zbrinjavanja viška zaposlenih službenika i namještenika nakon provedene reforme;
- Koordiniranom i efikasnom aktivnosti Imovinsko-pravne i geodetske službe i Inspekcije uči u rješavanje uzurpacija zemljišta u putnom pojasu i zagađenja putnih kanala smećem i otpadnim vodama;
- Kvalitetnije riješiti autobuski javni prevoz i uskladiti ga sa zahtjevima građana, odnosno općim interesima;
- Nastaviti sa redovnim zimskim i ljetnim održavanjem lokalnih i nekategorisanih puteva;
- Uključiti se u realizaciju projekta porodične medicine;

- Izvršiti izmjene i dopune Odluke o komunalnom redu, a zatim istu dosljedno implementirati u praksi,
- Nastaviti pružati podršku socijalno ugroženim kategorijama stanovništva naše općine,
- Nastaviti sa podrškom projektima iz oblasti kulture, sporta, turizma i ekologije.

Osvrćući se na programske ciljeve, moramo konstatovati da za njihovu realizaciju neće biti dovoljna sredstva planirana u Općinskom budžetu, već ćemo morati tražiti izvore sredstava od drugih nivoa vlasti, javnih fondova, međunarodnih finansijskih institucija, građana i koristiti svaku drugu mogućnost, jer je neophodno obezbijediti još mnogo novca.

Želim istaći samo neke budžetom općine planirane aktivnosti:

- Ulaganje u infrastrukturu, u što ubrajamo: izgradnju asfaltnih puteva, mostova, vodovoda, javne rasvjete, kanalizacione infrastukture, za što u 2008. godini namjeravamo izdvojiti, računavši i dio ugovorenih a neizvršenih obaveza iz 2007. godine, preko 3,5 miliona KM;
- Održavanje općinske infrastrukture, preko 700.000,00 KM;
- Podrška razvoju NVO sektoru, preko 100.000,00 KM;
- Podrška sportu, oko 300.000,00 KM;

Ovdje mi nije namjera da pobrojavam projekte, jer su svi jasno iskazani u Planu budžeta općine za 2008. godinu, sa tačno navedenim iznosima novčanih sredstava koja je neophodno obezbijediti za njihovu realizaciju. Ovaj Program bit će u potpunosti usklađen sa usvojenim budžetom za 2008. godinu, kao krovnim političko-pravnim dokumentom.

III ZAKLJUČAK

Općina Živinice nastavila je svoj razvojni trend. U posljednjih nekoliko godina evidentno bilježi brži rast u odnosu na općine u okruženju. Vrlo je dinamična sa aspekta demografije čiji je rezultat kontinuirano povećanje broja stanovnika, kao i opće ekonomske slike posmatrane kroz razvoj poduzetničkih kapaciteta. Područje općine Živinice postaje sve privlačnije za biznis, rad, ali i život i perspektivu stanovništva.

Obaveza svih nas je da radimo u interesu naše lokalne zajednice i da razvojni trend nastavimo u budućnosti. Moramo istrajati u naporima da u godini koja je pred nama unaprijedimo uslove života svim građanima, bez obzira da li žive na selu ili u gradu. Učinimo te uslove kvalitetnijim kroz ostvarenje naše vizije o prostorno zaokruženoj, infrastrukturno povezanoj, ekološki čistoj, turistički privlačnoj i za život ugodnoj sredini.

Ako se zajednički potrudimo uspjeh neće izostati, a perspektiva je zagarantovana.

OPĆINSKI NAČELNIK
mr.sci. Hasan Muratović